WYMAGANIA EDUKACYJNE

Z HISTORII

KLASA IV TECHNIKUM

Rok szkolny 2026/2027

Przedmiot: Historia

Klasa: IV technikum

Zakres: podstawowy

Program nauczania: „Poznać przeszłość” – program nauczania historii dla liceum ogólnokształcącego i technikum, zakres podstawowy, Nowa Era

Podręcznik: „Poznać przeszłość 3”. Podręcznik do historii dla liceum ogólnokształcącego i technikum, zakres podstawowy, Nowa Era

Podstawa programowa: Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

II. TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

XLI. Walka o odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej.

Uczeń:

1. analizuje proces formowania się centralnego ośrodka władzy państwowej;
2. przedstawia postanowienia konferencji pokojowej w Paryżu dotyczące Polski;
3. charakteryzuje proces kształtowania się polskiej granicy z Niemcami, z uwzględnieniem powstania wielkopolskiego, powstań śląskich i plebiscytów;
4. charakteryzuje proces kształtowania się polskiej granicy wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem wojny polsko-bolszewickiej;
5. porównuje kształt terytorialny I i II Rzeczypospolitej.

XLII. Dzieje polityczne II Rzeczypospolitej.

Uczeń:

1. charakteryzuje ustrój polityczny II Rzeczypospolitej na podstawie konstytucji marcowej z 1921 r.;
2. wyjaśnia przyczyny przewrotu majowego, charakteryzuje jego przebieg oraz ocenia skutki ustrojowe (nowela sierpniowa, konstytucja kwietniowa z 1935 r.);
3. charakteryzuje życie polityczne w Polsce w czasie rządów sanacyjnych.

XLIII. Społeczeństwo i gospodarka II Rzeczypospolitej.

Uczeń:

1. charakteryzuje skalę i skutki wojennych zniszczeń oraz „dziedzictwo" pozaborowe;
2. charakteryzuje strukturę społeczeństwa II Rzeczypospolitej, uwzględniając jego wielonarodowy, wielokulturowy i wieloreligijny charakter;
3. omawia skutki światowego kryzysu gospodarczego na ziemiach polskich;
4. charakteryzuje i ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej.

XLIV. Kultura i nauka w okresie II Rzeczypospolitej.

Uczeń:

1. rozpoznaje osiągnięcia w dziedzinie kultury i nauki z okresu II Rzeczypospolitej oraz ich twórców.

XLVI. Wojna obronna Polski w 1939 r. Agresja Niemiec (1 września) i Związku Sowieckiego (17 września).

Uczeń:

1. charakteryzuje położenie międzynarodowe Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej;
2. wyjaśnia cele wojenne hitlerowskich Niemiec i ZSRS;

3. charakteryzuje etapy wojny obronnej, podaje przykłady bohaterstwa obrońców, uwzględniając żołnierzy i ludność cywilną oraz zbrodni wojennych dokonanych przez agresorów, z uwzględnieniem własnego regionu;
4. przedstawia podział ziem polskich między okupantów;
5. wyjaśnia znaczenie powołania polskich władz państwowych i sił zbrojnych na uchodźstwie;
6. wyjaśnia przyczyny przegrania przez Polskę wojny obronnej.

XLVII. II wojna światowa i jej etapy.

Uczeń:

1. charakteryzuje etapy agresji i aneksji obu totalitarnych mocarstw;
2. sytuuje w czasie i przestrzeni przełomowe wydarzenia II wojny światowej (polityczne i militarne);
3. charakteryzuje politykę hitlerowskich Niemiec na terenach okupowanej Europy;
4. wyjaśnia przyczyny klęski państw Osi;
5. opisuje uwarunkowania militarne i polityczne konferencji Wielkiej Trójki (Teheran, Jałta, Poczdam) i przedstawia ich ustalenia.

XLVIII. Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką.

Uczeń:

1. przedstawia realia życia codziennego w okupowanej Polsce;
2. wymienia i charakteryzuje przykłady zbrodni niemieckich i sowieckich zarówno tych o wymiarze ogólnokrajowym (np. zbrodnia katyńska, Auschwitz-Birkenau), jak i regionalnym (np. Palmiry, Piaśnica, Ponary);
3. porównuje system sowieckich i niemieckich obozów pracy, obozów koncentracyjnych oraz obozów zagłady; omawia kwestie deportacji i wysiedleń ludności;
4. wyjaśnia przyczyny i znaczenie konfliktu polsko-ukraińskiego, w tym ludobójstwa ludności polskiej na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej;
5. charakteryzuje różne postawy polskiego społeczeństwa wobec polityki okupantów, wymienia przykłady heroizmu Polaków;
6. omawia sposoby upamiętnienia zbrodni obu okupantów oraz heroizmu Polaków na przykładzie:

a) Muzeum Powstania Warszawskiego,
b) Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu,
c) Polskiego Cmentarza Wojennego w Katyniu.

Ważne: w Twoim dotychczasowym dokumencie XLVIII miał **7 punktów**. W aktualnym zakresie podstawowym z 2024 r. ma **6** — wypada dotychczasowy punkt o sytuacji i postawach dzieci i młodzieży.

XLIX. Niemiecka polityka eksterminacji.

Uczeń:

1. przedstawia ideologiczne podstawy eksterminacji Żydów oraz innych grup etnicznych i społecznych przez Niemcy hitlerowskie;
2. charakteryzuje etapy eksterminacji Żydów (dyskryminacja, stygmatyzacja, izolacja, zagłada);
3. opisuje położenie ludności żydowskiej oraz formy oporu, na przykładzie powstania w getcie warszawskim;
4. charakteryzuje postawy społeczeństwa polskiego i społeczności międzynarodowej wobec Holokaustu, z uwzględnieniem Sprawiedliwych, na przykładzie Ireny Sendlerowej, Antoniny i Jana Żabińskich oraz rodziny Ulmów.

L. Działalność władz Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie i w okupowanym kraju.

Uczeń:

1. omawia działalność rządu Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie;
2. ocenia znaczenie układu Sikorski-Majski dla obywateli polskich, znajdujących się pod okupacją sowiecką;
3. przedstawia przykłady bohaterstwa żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej;
4. analizuje politykę mocarstw wobec sprawy polskiej w czasie II wojny światowej;
5. charakteryzuje organizację i cele Polskiego Państwa Podziemnego;
6. charakteryzuje polityczną i militarną działalność Armii Krajowej oraz Narodowych Sił Zbrojnych i Batalionów Chłopskich; wskazuje różne formy oporu wobec okupantów;
7. wyjaśnia uwarunkowania akcji „Burza”;

8. charakteryzuje powstanie warszawskie (uwarunkowania polityczne, charakter przebiegu walk, następstwa powstania, postawę aliantów zachodnich i Związku Sowieckiego)

III. WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

– posiada podstawowe wiadomości z realizowanego materiału;

– rozpoznaje najważniejsze postacie, wydarzenia i pojęcia historyczne;

– potrafi wskazać podstawowe przyczyny i skutki najważniejszych wydarzeń;

– wykonuje proste zadania przy wsparciu nauczyciela;

– z pomocą nauczyciela korzysta z mapy, tekstu źródłowego, ilustracji i innych materiałów;

– udziela krótkich odpowiedzi na pytania dotyczące omawianych zagadnień;

– podejmuje próby wykonania powierzonych zadań.

Ocena dostateczna

Uczeń:

– posiada podstawową wiedzę dotyczącą omawianych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych;

– zna, rozumie i poprawnie stosuje podstawowe pojęcia historyczne;

– wykonuje typowe zadania samodzielnie, niekiedy korzystając ze wskazówek nauczyciela;

– porządkuje najważniejsze wydarzenia w czasie i przestrzeni;

– wskazuje podstawowe związki przyczynowo-skutkowe;

– odczytuje i wykorzystuje podstawowe informacje z map, tekstów źródłowych, ilustracji, wykresów i innych materiałów;

– przedstawia przebieg i skutki poznanych wydarzeń;

– wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania typowych zadań.

Ocena dobra

Uczeń:

– w dobrym stopniu opanował wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych;

– poprawnie posługuje się pojęciami historycznymi;

– samodzielnie wykonuje zadania o różnym stopniu trudności;

– wyjaśnia przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń oraz procesów historycznych;

– dostrzega związki i zależności między wydarzeniami i procesami historycznymi;

– analizuje źródła historyczne i wykorzystuje zawarte w nich informacje;

– porównuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne;

– samodzielnie formułuje poprawne wnioski na podstawie zdobytej wiedzy.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

– w bardzo dobrym stopniu opanował wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych;

– swobodnie i poprawnie posługuje się poznanymi pojęciami historycznymi;

– samodzielnie analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne;

– wyjaśnia złożone związki przyczynowo-skutkowe i dostrzega wzajemne zależności między wydarzeniami;

– sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji historycznej;

– porównuje i interpretuje informacje pochodzące z różnych źródeł;

– samodzielnie formułuje i uzasadnia wnioski;

– wykorzystuje zdobytą wiedzę w nowych sytuacjach i przy rozwiązywaniu bardziej złożonych zadań.

Ocena celująca

Uczeń:

– w pełni opanował wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych;

– samodzielnie i poprawnie wykorzystuje wiedzę historyczną w różnych sytuacjach;

– sprawnie analizuje i interpretuje wydarzenia, zjawiska, procesy oraz źródła historyczne;

– dostrzega i wyjaśnia złożone związki przyczynowo-skutkowe oraz zależności między wydarzeniami i procesami;

– samodzielnie porównuje i interpretuje różnorodne źródła historyczne;

– łączy wiadomości i umiejętności dotyczące różnych zagadnień historycznych;

– formułuje trafne, samodzielne wnioski i potrafi je rzeczowo uzasadnić;

– rozwiązuje złożone zadania wymagające analizy, porównywania, interpretowania i wnioskowania;

– prezentuje bardzo wysoki poziom samodzielności, poprawności i rozumienia omawianych zagadnień.

IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Wymagania edukacyjne są zgodne ze Statutem szkoły oraz obowiązującymi przepisami prawa oświatowego.

Oceny bieżące ustalane są na podstawie stopnia opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach edukacyjnych. W przypadku prac ocenianych punktowo ocena ustalana jest zgodnie z progami procentowymi określonymi w Statucie szkoły. Różne formy sprawdzania wiedzy mogą koncentrować się na wybranych pojedynczych sprawnościach np. znajomości mapy, znajomości dat, wskazywania zależności przyczynowo-skutkowej itp. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie w ilości zgodnej ze Statutem. Zobowiązuje się do formy pisemnej zgłoszenia np. Uczeń musi w momencie wejścia do klasy musi podać nauczycielowi listę osób zgłaszających np lub poinformować ustnie, że taka lista jest właśnie tworzona. Inne formy zgłoszenia uznawane są za nieskuteczne.

Ocena śródroczna i roczna nie jest ustalana jako średnia arytmetyczna ocen bieżących. Ustala ją nauczyciel na podstawie stopnia opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach edukacyjnych\.